

Drogues: tendències del consum a BCN

El doctor Pere Munné és especialista en toxicologia i des del 1990 dirigeix la Unitat de Toxicologia de l'Hospital Clínic, la primera d'aquest tipus que hi va haver a Espanya i un referent nacional e internacional. Des de la seva experiència rebat alguns mites i ens revela els efectes i les noves tendències del consum de drogues a Barcelona.

Barcelona és de les ciutats amb més drogues per habitant d'Europa. Segons el CESIC, cada dia a l'àrea metropolitana es consumeixen 70.000 dosis de cocaïna. Quina és la tendència actual?

Pere Munné: Sobretot el policonsum. Avui en dia és una raresa trobar algú que tingui una única droga d'ús. La barreja més habitual és la triada: alcohol, haixix, cocaïna. Desmentint el fals mite que determinades drogues

'compensen' els seus efectes, en general aquests efectes se sumen: canvia l'espectre que pot provocar una substància i pot fer un deliri. Juntament amb aquest fet, s'ha detectat que l'haixix que es distribueix a Barcelona conté més principi actiu, és més potent, i això està generant moltes més crisis d'ansietat entre els fumadors de porros. Les urgències produïdes per consum de cocaïna també han pujat de manera espectacular.

Quines drogues afecten més al volant?

Les drogues poden provocar dos tipus d'efectes perillosos per a la conducció. El primer, un estat entre l'ansietat i l'eufòria, amb la consegüent pèrdua de control, de reflexes i, sobretot, de capacitat d'autocrítica. És el cas sobretot de les amfetamines -MDMA, èxtasi- i de la cocaïna, però també de l'ansietat per l'haixix. Fa que ens pensem que en

El doctor Pere Munné dirigeix la Unitat de Toxicologia de l'Hospital Clínic.

aquell moment estem conduint millor que mai i que traspassem normes que abans teníem ben adquirides. Un estudi realitzat fa anys als EUA va detectar que el consum d'amfetamines provocava més morts per accidents de trànsit i per caigudes, que per taquicàrdies o crisis d'hipertensió.

L'efecte invers és el de la dissociació. La keta-mina, els bolets màgics, l'LSD o els *trippis* produeixen un estat de consciència molt alterat, i fins i tot poden fer delirar i percebre els objectes i els colors deformats. Però és clar, en aquests casos les persones no acostumen a conduir.

Les substàncies amb que es talla la droga, són perilloses?

Generalment no, però depèn de la remesa. En general els camells saben que si hi ha reaccions anòmales perden clientela. Per Internet pots comprar una

L'alcohol, seguit de la coca, l'amfetamina i l'haixix, lideren el rànquing d'urgències toxicològiques

Agents de paisà de la UT-2 identifiquen a dues joves per possessió d'estupefaents i consum a la via pública.

26

garrafa de cinc litres d'èxtasis líquid i anar-ho posant en ampolletes... per què posar-li un adulterant si allò val 10 cèntims i ho vens a dos euros? Tanmateix, hi ha hagut adulterants com l'escopolamina (un delirant) que han generat problemes seriosos. A vegades també posen lidocàines (un anestèsic), que poden ocasionar trastorns cardíacs.

L'haixix, més dur

La marihuana que es consumeix actualment a Barcelona és més potent que abans. Els efectes del cànnabis són produïts per una substància activa coneguda com a tetrahidrocannabinol. Fa anys, la fulla o resina contenia una proporció al voltant del 3-4% d'aquest element, però la millora dels cultius i l'enginyeria genètica han fet que la majoria de la marihuana que actualment arriba al carrer sigui més rica. L'increment en el contingut de substància activa provoca més ansietat en els fumadors i, a diferència d'antany, ara és freqüent atendre urgències per crisis causades únicament pel consum de marihuana.

La marihuana que es consumeix ara a Barcelona té més substància activa i afavoreix crisis d'ansietat

Quins signes físics ens poden induir a pensar que algú ha ingerit drogues?

Un estat d'ansietat, la sudoració, el parlar que s'en-calla –típic de l'alcohol però també de l'haixix o les amfetamines–, la inestabilitat motora... La ma-

Cocaïna: rècord d'urgències

És la droga més usada després de l'haixix i la que genera més danys i urgències mèdiques. Consumida per allargar la nit, reduir

la fatiga i inclús per estimular el sexe, la coca té també tres grans seqüeles. La primera, desconeguda per molta gent però ja comprovada, és que multiplica les possibilitats a llarg termini de patir arteriosclerosis precoç. Una altra conseqüència és que pot provocar estats depressius post-efecte. Una depressió 'circumstancial' que el consum continuat pot convertir en duradora. En tercer lloc, provoca una gran cardiotoxicitat. Durant les dues o tres hores que actua, l'increment de la pressió augmenta molt el risc d'hemorràgia cerebral, mentre que els trastorns de ritme poden produir una parada. Alhora, fins i tot en persones sanes les dosis agudes els poden provocar un vasoespasme coronari i fer-los patir un infart.

Èxtasi líquid: un enemic al volant

Segons dades de l'Institut Nacional de Toxicologia, Barcelona té la sèrie publicada més alta d'Europa en consum d'èxtasi líquid. Una veritable "epidèmia" en zones com el Gayxample o les àrees d'oci nocturn del litoral. Cada cap de setmana l'MDMA segueix provocant urgències hospitalàries, a raó de si les partides estan més o menys concentrades. El consum d'èxtasi líquid fa que baixi tant el nivell de consciència que és quasi impossible conduir. Tanmateix, en l'interval entre que es beu l'ampolleta i comencen els efectes la persona pot estar conduint i, d'una forma brusca, entrar en coma i estavellar-se. En aquests casos, els consumidors solen despertar de manera espontània al cap de tres o quatre hores.

rihuana i l'alcohol poden provocar irritació al blanc dels ulls, mentre que les pupil·les dilatades, el pols accelerat i, amb menys freqüència, l'agressivitat, sempre ens han de fer pensar que han pres amfetamina o coca.

Un agent es troba amb una persona inconscient a causa d'alcohol o drogues, què ha de fer mentre no arriba l'ambulància?

Una intoxicació per efecte de l'alcohol o d'alguna altra substància, o una sobredosis de cocaïna, poden provocar un estat de coma o de pèrdua de coneixement. En aquests casos, el gran risc és que al vomitar, si el coma és suficientment profund, la persona broncoaspiri. Això vol dir que la falta de consciència impedeix a la persona expulsar tot el vòmit enfora. Per evitar que succeeixi, hem de col·locar a l'intoxicat en posició de coma: estirat en horitzontal a terra, sobre el costat esquerre i amb el cap al mateix nivell del cos o una mica més baix. 🚑

Ketamina

En els darrers anys, la ketamina ha incrementat progressivament la seva

presència en els anàlisis de droga en accidents que realitza l'Institut de Toxicologia, i ja és habitual detectar-la entre el 15 i 20 % dels casos. La ketamina és un anestèsic d'ús veterinari que

es pot adquirir en farmàcies. Fa anys, els anestesistes van marginar el seu ús en persones pel popular efecte secundari de dissociació cos-esperit que provoca.

Pastilles

Energia, empatia i eufòria –les 3 E de les amfetamines–, a un preu irrisori. Cada cap de setmana es consumeixen mig milió de *pastis* a Espanya, segons un estudi del prestigiós doctor John Henry. Un consum "extraordinari" que, en proporció, genera un baix nombre d'urgències perquè en dosis baixes és tolerat per l'organisme. L'ambient i la dosi determinen el risc en el consum d'amfetamines. Dues o tres pastilles, sobretot si són ingerides de cop, poden provocar una urgència, i els casos es desapareixen quan arriba una remesa més concentrada –l'habitual són 100 mg per unitat. En dosis suficients, provoca trastorns d'humor i dèficit de memòria. Descansar als chillout de les discoteques i no beure més de mig litre d'aigua per hora, disminueix la possibilitat de patir cops de calor o edemes cerebrals, principals causes de mort entre els *pastillers*.

